

PREGLEDI ZA UPIS U PRVI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

Dragi roditelji,

ovih je dana stigao ili će tek stići poziv za procjenu psihofizičke zrelosti Vašeg djeteta za polazak u prvi razred osnovne škole. Ovim putem Vam želim dati osnovne informacije o samom pregledu u školskoj ambulanti i testiranju u školskoj ustanovi te Vas (virtualno) ohrabriti.

Prije samog upisa potrebno je napraviti procjenu psihofizičke zrelosti za školu. Za to je zaduženo stručno povjerenstvo koje čine stručni suradnici Osnovne škole u koju dijete pripada isključivo prema mjestu prebivališta ili prijavljenog boravišta djeteta te nadležni školski liječnik.

Pregled u školskoj ambulanti

Školski liječnik je taj koji ima nadležnost nad pojedinom Osnovnom školom, prati rast i razvoj Vašeg djeteta te provodi brojne preventivne mjere kroz cijeli školski period. Preventivnim mjerama poput sistematskih pregleda, *skrininga*, savjetovanja, cijepljenja te zdravstvenog odgoja škola i zdravstvena ustanova nastoje na vrijeme uočiti odstupanja u psihofizičkom statusu djeteta u odnosu na ostale vršnjake te spriječiti nastanak tjelesnih ili psihičkih oštećenja. Stoga, odlaskom na liječnički pregled započinje suradnja ovih dionika, a sve u najboljem interesu Vašeg djeteta. Na pregledu za upis u 1. razred otvara se preventivni karton u koji će se dalje upisivati svi preventivni postupci koji će se provoditi tijekom osnovne i srednje škole nad Vašim djetetom.

Pregled u školskoj ambulanti nastoji se napraviti ugodnim susretom u kojem je dijete stavljeno u situaciju kratke odvojenosti od roditelja, u situaciju gdje treba pokazati samostalne komunikacijske i socijalizacijske vještine te riješiti određene standardizirane testove. Pregledom se nastoji dobiti uvid u tjelesnu, intelektualnu i socio-emocionalnu razvijenost djeteta. Pod tjelesnom i funkcionalnom razvijenošću smatra se dobro zdravstveno stanje djeteta, prosječna visina i težina, dobro funkcioniranje osjetnog aparata (vid i sluh), krupna motorika (spretnost u kretanju, skakanju, penjanju), fina motorika (spretnost prstiju i šake). U sam

pregled spada još određivanje statusa srca, pluća, mišića i kostiju te pregled spolovila. Osim klasičnog pregleda radi se procjena grafomotorike, intelektualnih i govornih sposobnosti, percepcije, emocionalnog i socijalnog razvoja.

Ukoliko je prilikom pregleda utvrđeno da je Vaše dijete zdravo i spremno za školu bit ćete s tim upoznati. Isto tako, liječnik će Vas obavijestiti ako utvrdi određenu vrstu teškoće ili potrebu za dodatnom obradom.

„Testiranje“ u školi

Stručno povjerenstvo škole vrši testiranje djeteta za upis u prvi razred. Stručno povjerenstvo škole (pedagog, psiholog, logoped i dr.) ne ispituju čitanje niti pisanje djeteta, već ih zanima **psihofizičko stanje** budućeg učenika. Svako dijete je specifično, razvoj svakog djeteta je različit i individualan te je zbog toga susret „licem u lice“ prilika za bolje upoznavanje djeteta. Ipak, postoji mnogo zajedničkih karakterističnih osobina koje se u literaturi navode kao norme za pojedinu dob. Poznavanje tih normi nam omogućava da znamo koja postignuća možemo, a koja ne možemo očekivati od djeteta određene dobi.

Ono što zanima pedagoga ili dr. izabranog člana povjerenstva kada dođete na testiranje u školu je sljedeće:

Tjelesni razvoj: prosječna težina i visina, izmjena mliječnih zuba, mišićno tkivo te osjetilni organi (sluh, vid).

Gruba motorika: hodanje po ravnoj crti, stoj na jednoj nozi, kruženje rukom u prostoru.

Fina motorika: precrtavanje jednostavnijih oblika, ravnih i zakrivljenih linija, bojanje unutar zadanih prostora, precrtavanje brojki i slova i ako ih ne poznaje, povlačenje ravne i zakrivljene crte, povlačenje poteza olovkom između zadanih točaka, drži li olovku lagano, pravilno i bez grča te kontrolira li pritisak olovke na papir.

Govorne sposobnosti: govor je korektan i glasan, artikuliranje svih glasova, sposobnost prepričavanja kratke priče, u stanju je napisati svoje ime, raspoznavanje glasova od kojih se sastoji kraća riječ.

Intelektualne sposobnosti: uočavanje sličnosti i razlika, povezivanje dijelova u cjelinu, razlikovanje različitih veličina, mehaničko brojenje do 10 i više, točno imenovanje boja i tonova, trajanje pažnje je od 15 do 20 minuta, koncentracija na aktivnost je duža...

Socijalno – emocionalni razvoj: usvojilo je određene norme ponašanja, reagira na naše zahtjeve i pitanja, poštuje pravila.

Područja procjene:

- opći podaci o djetetu – ime, starost, naziv grada/mjesta u kojem živi, ostali ukućani, pohađanje vrtića ili „male“ škole i dr.
- procjena snalaženja u vremenu i komunikaciji – npr. kako izgleda djetetov dan od jutra do večeri, poznavanje pozdrava i pojmova poput „molim“, „hvala“ i sl.
- opažanje predmeta i vizualno pamćenje – npr. igra imenovanja predmeta sakrivenih u kutiji, ...
- sposobnost uopćavanja i logičkog zaključivanja – pokazivanje slika i imenovanje predmeta, sastavljanje dijelova slike u smislenu cjelinu i sl.
- govorno-jezični razvoj – prepoznavanje slova, analiza, sinteza, govor, ...
- matematičko predznanje – brojenje i čitanje brojeva od 1 do 10, pridruživanje broja količini elemenata danog skupa, određivanje odnosa među predmetima (veće, manje, jednako)
- grafomotorne vještine – npr. preslikavanje zadanih elemenata s jedne na drugu stranu, ...
- imenovanje osnovnih boja
- uočavanje sličnosti i razlika na različitim primjerima (geometrijski likovi, slova, brojevi)
- osnovna orijentacija u prostoru i na vlastitom tijelu

Gore navedena područja ujedno su sadržaji obveznog programa predškole koje je Vaše dijete pohađalo od početka ove pedagoške godine. Doduše, određene stvari dijete je samo ponovilo budući da ih je već savladalo tokom godina (npr. osnovni podaci o samom sebi, prepoznavanje boja i dr.). Pregledi i testiranja koje Vaša djeca moraju proći iziskuju vrijeme i nose dodatno uzbuđenje. Svi mi imamo neka očekivanja od sebe i od svoje djece. Pretjerana uzbuđenost i

prevelika očekivanja znaju u ovaj period unijeti nemir i nervozu. Ono što je djeci u tim trenucima potrebno su strpljivost, mirnoća, razumijevanje i sigurnost koju im ipak Vi najviše možete pružiti. Stoga, ne brinite, već ***budite podrška djetetu!***

Pripremila i prilagodila
Ivana Damjanić, pedagoginja